

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

39976

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasanın 98'nci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca **T.C. İçişleri Bakanı** tarafından yazılı olarak cevaplandırmasını arz ederim. 02.02.2026

Özgür Erdem İNCESU
Ardahan Milletvekili

Ardahan ile Artvin illeri arasındaki ulaşım, özellikle **Ardanuç – Bülbülan Yaylası – Yalnızçam hattı** üzerinde yer alan yüksek rakım ve sert kış koşulları nedeniyle her yıl **yaklaşık 4-5 ay boyunca tamamen kesintiye uğramaktadır**. Bu durum yalnızca iki il arasındaki ulaşımı değil; **bölgesel ticareti, turizmi, hayvancılığı, arıcılığı ve sosyal hayatı** da doğrudan olumsuz etkilemektedir.

Söz konusu güzergâh, **Ardahan'ın Karadeniz'e (Artvin/Ardanuç üzerinden) en kısa ve stratejik bağlantı yolu** olma özelliği taşımaktadır. Yolun uzun süre trafiğe kapalı kalması, Ardahan'ın Karadeniz limanlarına erişimini zorlaştırmakta; ilin ekonomik, turistik ve lojistik gelişimini ciddi biçimde sınırlamaktadır.

Nitekim; **Artvin İl Genel Meclisi ve Ardahan İl Genel Meclisinin** birbirinden bağımsız olarak, oybirliğiyle aldığı resmi kararlarda;

- Bülbülan Yaylası mevkiinde **Karayolları'na ait bir bakımevi kurulması halinde yolun kış aylarında da açık tutulabileceğini,**
- Yolun açık olmasının **Artvin-Ardahan ticari ve sosyal ilişkilerini güçlendireceğini,**
- **Yalnızçam Kayak Tesisleri'nin cazibe merkezi haline gelmesine katkı sağlayacağını,**
- Bölgenin **yayla ve kış turizmi açısından önemli bir ekonomik potansiyel barındırdığını** açıkça ifade etmişlerdir.

Buna rağmen, aradan geçen yıllara karşın söz konusu karar **uygulamaya geçirilmemiş**, yol her kış uzun süreli olarak ulaşımına kapatılmaya devam etmiştir.

Öte yandan; başta **Sahara Tüneli** olmak üzere, Ardahan-Artvin ulaşımını kalıcı biçimde rahatlatacak **tünel projeleri yıllardır kamuoyuna vaat edilmesine rağmen hayata geçirilmemiştir**. Bölgenin coğrafi yapısı ve iklim koşulları dikkate alındığında, **karla mücadeleyle dayalı geçici çözümler yerine, tünel temelli kalıcı ulaşım yatırımlarının zorunlu olduğu** açıktır.

Planlanacak bir **Bülbülan-Ardanuç geçiş tüneli**; yıllardır maliyeti ve uzunluğu sorun edilen Sahara tüneline göre daha düşük maliyetli olacağı ve sahara tüneli kadar olmasa da iki il arasındaki ulaşım süresi ve mesafesini oldukça kısaltacaktır.

Bir diğer önemli konu da; Ardahan ili, dünyaca bilinen ve genetik koruma altında bulunan **Kafkas arısı (Apis mellifera caucasica)** ırkının ana merkezidir. Bölgedeki arıcılık faaliyetleri, sert iklim koşulları nedeniyle **mevsimsel kışlatma uygulamalarına**

dayanmaktadır. Ardahanlı arıcılar, kış aylarında arı kolonilerini daha ılıman iklim koşullarına sahip olan **Artvin'in Ardanoç ilçesi ve çevresine** taşımak zorunda kalmaktadır. Ancak Ardahan-Artvin arasındaki **Bülbülan geçidinin kış aylarında 4-5 ay süreyle ulaşım** **kapatılması**, arıcıların bu zorunlu kışlatma faaliyetlerini ciddi biçimde aksatmakta; koloni kayıplarına, üretim düşüşüne ve ekonomik zarara yol açmaktadır. Bu geçidin kapalı olması, yalnızca bir ulaşım sorunu değil, **Kafkas arısı ırkına dayalı arıcılık faaliyetlerini sürdürülemez hale getiren yapısal bir sorun** niteliği taşımaktadır. Söz konusu güzergâhta yapılacak kalıcı bir **ulaşım tüneli**, arıcıların yıl boyunca güvenli ve kesintisiz erişimini sağlayarak, Ardahan arıcılığının devamlılığı açısından hayati önem arz etmektedir.

Bu alternatif tünel ile;

- Ardahan'ın Karadeniz'e yılın 12 ayı kesintisiz ulaşımı sağlanacak,
- Yalnızçam Kayak Tesisleri, **Sarıkamış Kayak Merkezi benzeri bir işlevsellik ve cazibe** kazanacak,
- Bölge turizmi dört mevsime yayılacak,
- Göç baskısı azalacak,
- Artvin ve Ardahan illerinin ekonomileri karşılıklı olarak güçlenecektir.

Bu Bağlamda;

1-Ardahan-Artvin karayolu üzerinde yer alan **Bülbülan Yaylası mevkiinin**, her yıl ortalama kaç gün trafiğe kapalı kaldığına ilişkin Bakanlığınızın elinde bulunan **resmî veriler** nelerdir?

2-Söz konusu yolun kış aylarında kapalı tutulmasının, **bölge ekonomisine (ticaret, turizm, hayvancılık, arıcılık)** yıllık tahmini maliyeti ne kadardır?

3-Artvin İl Genel Meclisi ve Ardahan İl Genel Meclisi tarafından oybirliğiyle alınan ve **Bülbülan Yaylası'na Karayolları Bakımevi kurulması halinde yolun kışın açık tutulabileceğini öngören kararlar**, Bakanlığınıza veya Karayolları Genel Müdürlüğü'ne iletilmiş midir? İletildiyse, neden bugüne kadar hayata geçirilmemiştir?

4-Bülbülan Yaylası mevkiinde **kalıcı bir Karayolları Bakımevi kurulmasına** ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir yatırım planı veya fizibilite çalışması bulunmakta mıdır?

5-Ardahan ile Artvin arasındaki ulaşımı kalıcı biçimde sağlayacak şekilde,**Sahara Tüneli, Bülbülan-Ardanoç geçiş tünel** veya benzeri bir **tünel projesine** ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir **etüt, proje veya maliyet analizi** mevcut mudur?

6-Söz konusu tünel projelerinin bugüne kadar hayata geçirilememesinin **temel gerekçeleri** nelerdir?

7-Ardahan'da bulunan **Yalnızçam Kayak Tesisleri'nin**, ulaşım sorunları nedeniyle kapasitesinin altında çalıştığı Bakanlığınızca bilinmekte midir?

8-Olası bir tünel ve yıl boyu açık yolun, tesisin ziyaretçi sayısına ve bölge turizmine sağlayacağı katkıya ilişkin bir analiz yapılmış mıdır?

9-Ardahan–Artvin arasındaki bu güzergâhın **Karadeniz’e en kısa bağlantı yolu** olduğu dikkate alındığında, söz konusu hattın geliştirilmesi Bakanlığınızın **bölgesel kalkınma ve ulaşım stratejileri** içinde hangi öncelik sıralamasında yer almaktadır?

10-Önümüzdeki **5 yıllık yatırım programı** içerisinde, Ardahan–Artvin ulaşımını dört mevsim kesintisiz hale getirecek **tünel veya kalıcı yol yatırımı** planlanmakta mıdır?

11-Bu bölgede yapılacak bir tünel yatırımının, **Artvin ve Ardahan illerinin ekonomik bütünleşmesine ve göçün azaltılmasına sağlayacağı katkı** Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir?

12-Ardahan’ın, **Kafkas arısı ırkının ana üretim ve koruma merkezi** olduğu dikkate alındığında; Ardahan–Artvin (Ardanuç) hattının kış aylarında kapalı tutulmasının, bölgedeki arıcıların **kışlatma faaliyetleri ve koloni kayıpları** üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma veya veri bulunmakta mıdır?

13-Bülbülan geçidinde yapılacak kalıcı bir **ulaşım tünelinin**, Ardahanlı arıcıların Ardanuç bölgesine yıl boyu güvenli erişimini sağlayarak **arıcılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliğine katkı sunacağı** değerlendirilmiş midir? Bu kapsamda arıcılığın korunması amacıyla söz konusu tünel yatırımının öncelikli projeler arasına alınması planlanmakta mıdır?